

Vlaams
Parlement

ingediend op **392** (2019-2020) – Nr. 1
26 juni 2020 (2019-2020)

Voorstel van resolutie

van Katia Segers, Hannes Anaf en Hannelore Goeman

over de nieuwe beheersovereenkomst
tussen de Vlaamse Radio- en
Televisieomroeporganisatie (VRT)
en de Vlaamse Gemeenschap

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gehoord tijdens de hoorzittingen in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement ter voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst tussen de VRT en de Vlaamse Gemeenschap (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 169, 248, 252, 254, 259, 261, 263 en 387):
  - 1° professoren en andere experts in de communicatiewetenschappen;
  - 2° de head of Strategy and Media Intelligence van de European Broadcasting Union (EBU);
  - 3° vertegenwoordigers van de verschillende sectoren in het medialandschap, meer bepaald van de distributie-, omroep-, productie-, uitgevers- en reclamesector, alsook de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ);
  - 4° de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC);
  - 5° vertegenwoordigers van verschillende belangengroepen en de vakbonden;
  - 6° de voorzitter van de raad van bestuur, de gedelegeerd bestuurder ad interim, de algemeen directeur Informatie en de algemeen directeur Technologie en Innovatie;
  - 7° de memoranda en nota's van onder meer Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap (GRIP), Doof Vlaanderen, de SARC, de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal en het adviespunt Niets Over Ons Zonder Ons (NOOZO);
- gelet op:
  - 1° het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (het Mediadecreet);
  - 2° de hoorzittingen in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media ter voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst tussen de VRT en de Vlaamse Gemeenschap;
  - 3° het 'Advies over de Beheersovereenkomst 2021-2025 tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT' van de Sectorraad Media en de studies die eraan ten grondslag lagen, meer bepaald 'De Vlaming over de VRT. Publieksbevraging 2019' en 'Stakeholdersbevraging ter voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst van de VRT met de Vlaamse Regering';
  - 4° de beheersovereenkomst 2016-2020 en de twee addenda bij die beheersovereenkomst;
  - 5° het onderzoek 'How Public Service Media deliver Value' van de EBU over het belang voor de democratie van de publieke omroepen in Europa en het vergelijkende onderzoek over de kostprijs van de publieke omroepen in Europa;
  - 6° het VRT-jaarverslag 2019;
- overwegende dat:
  - 1° de VRT als openbare omroeporganisatie de decretale opdracht heeft een zo groot mogelijk aantal mediagebruikers te bereiken met een diversiteit aan hoogkwalitatieve programma's die de belangstelling van de mediagebruikers wekken en aan hun verwachtingen voldoen;
  - 2° de VRT de decretale opdracht heeft een kwalitatief hoogstaand aanbod te verzorgen op het vlak van informatie, cultuur, educatie en ontspanning;
  - 3° de VRT de decretale opdracht heeft een programma-aanbod te brengen dat bijdraagt tot de verdere ontwikkeling van de identiteit en diversiteit van de Vlaamse cultuur en van een democratische en verdraagzame samenleving, en tot een onafhankelijke, objectieve en pluralistische opinievorming in Vlaanderen;
  - 4° de VRT de decretale opdracht heeft om de betrokkenheid van een zo groot mogelijk aantal Vlamingen bij de omroeporganisatie te realiseren en de

- geloofwaardigheid van de openbare omroeporganisatie veilig te stellen door voldoende programma's te brengen die gericht zijn op het boeien en informeren van een breed en algemeen publiek;
- 5° de VRT de decretale opdracht heeft om alle vormen van innovatie op de voet te volgen, zodat ze haar programma's, als dat nodig en wenselijk is, ook via nieuwe mediatoepassingen aan haar kijkers en luisteraars kan aanbieden;
  - 6° de VRT zich als een belangrijke mediaspeler beweegt in een permanent en snel veranderend crossmediaal medialandschap, waarin de grenzen tussen de onderscheiden media vervagen, er continu nieuwe vormen van media-consumptie opduiken en ook de mediagebruiker een steeds actievare rol vervult;
  - 7° de VRT als belangrijke partner moet bijdragen tot de leefbaarheid en duurzame ontwikkeling van de hele mediasector in Vlaanderen;
  - 8° de VRT een belangrijke partner is voor het Vlaamse culturele veld;
  - 9° een sterke openbare omroep essentieel is voor een sterke democratie;
  - 10° uit het onderzoek van EBU blijkt dat de VRT in een Europees vergelijkend perspectief bijzonder kwaliteitsvol en efficiënt werkt, en een belangrijk instrument is voor de gezondheid van de Vlaamse samenleving;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om in de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT voor de beleidsperiode 2021-2025 erover te waken dat:
- 1° voor de investeringen in de publieke opdracht:
    - a) de VRT een holistische omroep blijft, die voor alle Vlamingen relevant is. Dat impliceert dat naast prioriteiten als informatie, duiding, cultuur en educatie, ook kwaliteitsvolle ontspanning en een evenwichtig aanbod van grote en kleine sporten tot de kernopdrachten blijven behoren, en dat daarmee publieke meerwaarde wordt gecreëerd;
    - b) de VRT haar publieke opdracht kan blijven vervullen op alle relevante mediaplatformen en de ruimte krijgt om in te spelen op alle vormen van innovatie, technologische ontwikkelingen en veranderende patronen in de mediaconsumptie, volgens het principe dat alles kan, behalve wat expliciet verboden is of wat onderworpen is aan bepaalde afspraken in de beheersovereenkomst. Op die manier krijgt de VRT alle kansen om zich op proactieve wijze digitaal te ontplooien in het snel veranderende medialandschap;
    - c) de VRT niet beoordeeld wordt op basis van kijkcijfers, maar op basis van bereik en kwaliteit, en op basis van de waardering van de media-gebruikers;
    - d) de publieke opdracht van de VRT voorrang krijgt op de zuiver commerciële bedrijfslogica. Dat impliceert dat er geen beïnvloeding kan zijn van commerciële belangen op de inhoud van programma's, wat beslissingen over sponsoring en productplacement betreft, en dat de VRT voldoende ruimte krijgt voor experiment, onderzoek en ontwikkeling (Research and Development of R&D), en innovatie, die gevaloriseerd moeten worden voor de hele mediasector;
    - e) de huidige VRT-radionetten kunnen worden gecontinueerd en zich blijven richten op alle Vlamingen, inclusief de moeilijk bereikbare en niet-commercieel interessante doelgroepen, waarbij een grote diversiteit op het vlak van muziekgenres, voldoende Nederlandstalige en Vlaamse muziekproducties, en een gevarieerd aanbod aan nieuws en duiding vooropstaan;
    - f) er een kader gecreëerd wordt dat de VRT op middellange termijn in staat stelt om de FM-switch-off voor te bereiden op het moment dat minstens 75 procent van de luisteraars digitaal luistert via onder andere DAB+ (DAB: digital audio broadcasting), digitale ether en Radioplayer, en intussen haar muzikale gidsfunctie te allen tijde ook digitaal kan blijven waarmaken, ook ongelimiteerd op DAB+;

- g) punt 6 uit addendum 2 bij de beheersovereenkomst 2016-2020 tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT geschrapt wordt;
  - h) de VRT een toekomstgerichte digitale mediaorganisatie wordt, die het aanbod maximaal ontsluit door het vindbaar en deelbaar te maken, zodat het zowel rechtstreeks als on demand breed toegankelijk is. Dat aanbod wordt aangevuld met content die toegevoegde waarde heeft. Daarvoor ontwikkelt en gebruikt de VRT specifieke digitale toepassingen die het aanbod verrijken. Toegenomen digitalisering mag immers niet betekenen dat het lineaire aanbod wordt afgebouwd: de VRT moet op alle platformen kwalitatief aanwezig blijven;
  - i) de VRT haar digitale platform VRT NU maximaal en zonder enige beperkingen op de aangeboden content kan ontwikkelen, opdat de Vlamingen te allen tijde gratis toegang hebben tot het volledige VRT-aanbod, zowel lineair als niet-lineair;
  - j) de nodige garanties worden geboden voor een kwaliteitsvol aanbod op radio, televisie en andere mediaplatformen voor kinderen en jongeren die Ketnet ontgroeid zijn. Dat aanbod bevat informatie en duiding, kinder- en jongerenculturen, educatie, mediawijsheid en kwaliteitsvolle ontspanning, en wordt niet gereduceerd tot een louter onlineprogramma-aanbod. Het aanbod heeft bovendien aandacht voor diversiteit, de eigen inbreng van jongeren en cocreatie, wat ook de continuering van proeftuinprojecten inhoudt;
  - k) de informatieve, ontspannende, verbindende en educatieve rol van de VRT in buitengewone crisistijden wordt gedefinieerd. Voor de uitvoering van die rol ontvangt de VRT een extra budget;
  - l) de VRT op al haar kanalen en netten reclame en sponsoring van kansspelbedrijven bant;
- 2° voor de investeringen in de organisatie van de onderneming en haar marktversterkende rol:
- a) de VRT een voorbeeldfunctie opneemt door werk te maken van een innovatief talentmanagement en maatschappelijk verantwoord ondernemen, zowel intern als met externe partners en contractanten;
  - b) de VRT een innovatief hrm-beleid ontwikkelt en implementeert;
  - c) de VRT het sociaal charter voor de audiovisuele media adequaat implementeert en volgt;
  - d) partnerschappen met andere mediabedrijven, cultuurorganisaties en maatschappelijke sectoren zoals het onderwijs worden gestimuleerd;
  - e) er structureel en regelmatig overleg met doel- en belangengroepen plaatsvindt, zoals het Cultuuroverleg, het Kunstenpunt, het Boekenoverleg, het Muziekoverleg, het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF), de Vlaamse Onafhankelijke Film & Televisie Producenten (VOFTP), het Klankverbond, de Adviesraad Vlaamse Gebarentaal, het Minderhedenforum, GRIP, de Vrouwenraad enzovoort. Dat overleg mondt uit in actieprogramma's en een voortgangsrapportage in het jaarverslag;
  - f) de VRT voor de digitalisering en digitale bewaring van haar archief actief en constructief samenwerkt met meemoo, het Vlaams instituut voor het archief, en met andere geïnteresseerde partijen en relevante marktpartijen, en erover waakt dat het potentieel van haar rijke archief ten volle aangewend kan worden ter ondersteuning van haar kernopdrachten cultuur en educatie;
  - g) de VRT haar medewerking verleent aan de ontwikkeling van een Vlaamse streamingdienst in een realistisch businessmodel, wat niet mag betekenen dat de VRT-content op welke manier dan ook achter de betaalmuur zou verdwijnen;

- h) de VRT voortrekker is in de ontwikkeling van een nieuw meetsysteem dat alle vormen van audiovisueel mediagebruik lineair en online meet, samen met de andere mediabedrijven en regionale omroepen;
- 3° voor de investeringen, wat de financiering en transparantie betreft:
  - a) een gemengde en duurzame financiering het uitgangspunt is, op basis van een meerjarenbegroting die geïntegreerd wordt in de beheersovereenkomst;
  - b) de VRT over voldoende, duurzame middelen kan beschikken om daadkrachtig en onafhankelijk haar kerntaken te vervullen. Er moet opnieuw naar een ideaal evenwicht tussen overheidsfinanciering en inkomsten uit commerciële activiteiten gezocht worden;
  - c) de VRT voor de uitvoering van de beheersovereenkomst een adequate, dus hogere dotatie ontvangt, die zekerheid biedt om een kwalitatief aanbod te verzorgen en die niet in de loop van de periode van de beheersovereenkomst verminderd kan worden;
  - d) de piste van een proportioneel plafond voor inkomsten uit commerciële communicatie, gerelateerd aan de globale evolutie van de advertentiemarkt, onderzocht wordt. De VRT moet over de nodige flexibiliteit beschikken om commerciële communicatie te werven over de verschillende media heen: radio, televisie en digitaal;
  - e) de zender Ketnet en de websites die zich richten op kinderen en jongeren of die gerelateerd zijn aan de informatieopdracht van de VRT, vrij blijven van reclame;
  - f) de VRT de mogelijkheid krijgt om nieuwe inkomstenbronnen aan te boren, met dien verstande dat betaalde previews alleen toegestaan maar niet verplicht zijn voor prestigieuze fictiereeksen die later in een free-to-airmodel beschikbaar worden, en dat audiovisuele content in het kader van de informatieopdracht nooit achter een betaalmuur kan verdwijnen;
  - g) er tussen de openbare omroep en de onafhankelijke producenten een billijke verdeling van de opbrengst van de rechten komt. De VRT maakt in dat verband werk van een professioneel DRM-systeem (DRM: digital rights management) dat ook relevant is in het kader van mogelijke toekomstige valorisaties van haar archief;
- 4° voor de investeringen in de informatieve opdracht:
  - a) de VRT voor nieuws en duiding een voorbeeldfunctie vervult op het vlak van een waarheidsgetrouwe, deontologisch verantwoorde, pluralistische en onpartijdige berichtgeving;
  - b) de redactie een werkwijze installeert die een constante dialoog met de stakeholders in de samenleving garandeert;
  - c) de VRT een sterk aandeel buitenlandverslaggeving verzorgt, die evenwichtig is verdeeld over de verschillende werelddelen;
  - d) de VRT in 'trage journalistiek' en in onderzoeksjournalistiek investeert, zowel in de journaals als in de informatieprogramma's;
  - e) de VRT ruime aandacht besteedt aan alle facetten van kunst en cultuur, in alle informatieve en ontspanningsprogramma's;
  - f) de VRT evenwichtig aandacht besteedt aan mediapopulaire en niet-mediapopulaire mannen- en vrouwensporten, en de berichtgeving en commentaren op een genderneutrale manier verzorgt;
  - g) de VRT een plan uitwerkt voor een sterkere samenwerking met de regionale omroepen;
  - h) de VRT haar platform VRT NWS op zo'n manier uitbouwt dat de redactie haar informatieopdracht maximaal kan invullen en uitvoeren. Aan de redactie mogen geen restricties worden opgelegd met betrekking tot het digitale nieuwsaanbod;
  - i) de VRT een grotere aandacht besteedt aan de actualiteit en cultuur in Brussel en het Franstalige landsdeel van België;

- 5° voor de investeringen in de culturele opdracht:
- a) de VRT op alle platformen als partner van de brede culturele sector sterker inzet op een cultuuraanbod met als doel zo veel mogelijk mensen te bereiken met cultuur. De VRT heeft oog voor de introductie van disciplines in de kunsten en de cultuur die bij het publiek minder bekend zijn. In het licht van de realisaties van de VRT in 2019 wordt het aantal live-uitvoeringen en -opnames van concerten en voorstellingen voor uitzending op radio, televisie en online verhoogd;
  - b) de VRT in kwaliteitsvolle Vlaamse fictiefilms en -reeksen, documentaires, animatiefilms en audio-opnames blijft investeren, en daarmee het creatieve en diverse productielandschap in Vlaanderen ondersteunt. De VRT blijft een transparant systeem hanteren voor de berekening van het aandeel externe en interne producties (EPRO versus IPRO) om de productiesector gezond te houden;
  - c) de VRT aandacht voor de Nederlandse taal en het lezen bevordert, in samenspraak met het Boekenoverleg via haar programmatie (informatie en fictie);
  - d) de VRT garant staat voor muzikale diversiteit en het ondersteunen van de lokale muzieksector;
  - e) de VRT in overleg met andere relevante actoren haar netwerk aanwendt om internationale spelers warm te maken voor Vlaamse fictie;
- 6° voor de investeringen in de educatieve opdracht:
- a) de VRT nog sterker inzet op mediawijsheid als vitaal onderdeel van haar educatieve opdracht, op de drie onderdelen: de functionele, kritische en expressieve mediawijsheid;
  - b) de VRT een voortrekkersrol vervult bij de verdere uitbouw van de Kijkwijzer naar televisiecontent;
  - c) de VRT actief samenwerkt met meemoo om het gebruik van audiovisueel materiaal in het onderwijs te stimuleren door het VRT-materiaal van de diverse distributiekkanalen via meemoo beschikbaar te maken;
  - d) de VRT een voorbeeldrol vervult op het vlak van (online) privacy voor alle aspecten van haar bedrijfsvoering en zeker in het kader van nieuwe advertentiemodellen zoals targeted advertising;
  - e) de VRT afdoende maatschappelijke thema's door het hele aanbod aan bod laat komen, waarbij er voldoende ruimte is voor visies en ervaringen die (nog) niet tot de mainstream behoren, en binnen die mainstream niet meedrijft op de stroom van hypes;
  - f) de VRT een leidende rol blijft spelen bij de vorming van burgerschap via onder meer historische bewustmaking, door aandacht te besteden aan kwesties als kolonisatie, collaboratie en andere donkere bladzijden uit de Belgische geschiedenis;
  - g) de VRT de samenwerking met het onderwijs versterkt en meewerkt aan een positieve beeldvorming van en kennisoverdracht over het lerarenberoep;
  - h) de VRT op een sterker educatief aanbod inzet, zowel voor leerplichtigen via onder meer de ontwikkeling van schooltelevisie 2.0, als voor niet-leerplichtigen via onder meer de Universiteit van Vlaanderen;

- 7° voor de investeringen in diversiteit en toegankelijkheid:
- a) de VRT meer aandacht aan diversiteit in de meest ruime betekenis van het woord schenkt zodat de openbare omroep zowel op als achter de schermen een getrouwere weerspiegeling van de hedendaagse Vlaamse samenleving kan worden. De streefcijfers voor vrouwen en nieuwe Vlamingen moeten gevoelig worden opgetrokken zodat ze overeenstemmen met het werkelijke bevolkingsaandeel van 50 procent vrouwen en 10 procent nieuwe Vlamingen, en in de nieuwe beheersovereenkomst moeten ook streefcijfers opgenomen worden voor personen met een beperking. De VRT moet erop toezien dat diversiteit niet louter vanuit een kwantitatief perspectief benaderd wordt, maar er ook inhoudelijk gefocust wordt op een niet-stereotiepe, positieve beeldvorming;
  - b) de VRT aan de verschillende levensbeschouwingen een voldoende en evenwichtige plaats geeft in het programma-aanbod. De VRT kan daarvoor een beroep doen op de opgebouwde expertise van de levensbeschouwelijke organisaties. De VRT waakt er ook over dat de aandacht voor de verschillende erediensten evenwichtig wordt verdeeld;
  - c) de toegankelijkheid van het VRT-aanbod wordt gewaarborgd door concrete en ambitieuze afspraken te maken voor ondertiteling, audio-descriptie en Vlaamse Gebarentaal, waarbij de VRT een eigen aanbod ontwikkelt dat door dove gebruikers van de Vlaamse Gebarentaal wordt gepresenteerd;
  - d) de VRT verdere initiatieven ontwikkelt om anderstalige buitenlanders in Vlaanderen en Brussel aan te spreken en Vlamingen in de wereld te bereiken.

Katia SEGERS
Hannes ANAF
Hannelore GOEMAN